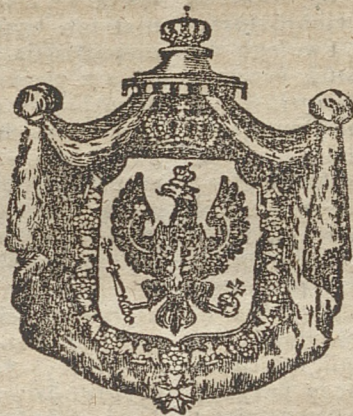

G A Z E T A

Wielkiego

Xięstwa

P O Z N A Ń S K I E G O.

Nakładem Drukarni Nadwornéj *W. Dekera i Spółki.* — Redaktor: Assessor *Raabski.*

N° 18. — W Sobotę dnia 1. Marca 1828.

Wiadomości krajowe.

Z Berlina, dnia 28. Lutego.

N. Król raczył Xiążęcia Sułkowskiego w Rydzynie w W. Xięstwie Poznańskim mianować członkiem Krol. Rady Stanu, a razem i członkiem wydziału spraw wewnętrznych w téjże Radzie.

Wiadomości zagraniczne.

Francya.

Z Paryża, dnia 18. Lutego.

Izba Deputowanych zajmuje się wciąż przetrzysaniem pełnomocnictw.

Wielka deputacya Izby Parów podała dziś Królowi adres w odpowiedzi na mowę od tronu. Z adresu tego, będącego zupełnie echem mowy królewskiej, kładziemy tu najciekawsze miejsca: „Nauczona nareszcie przykładem różnych wielkich państw, które,

po mniéj krwawych bojach, rozmaitemi czasami większe przyniosły ofiary, niebędzie Porta opierać się dłużej pośrednictwu trzech technących pokojem i bezinteresownych Monarchów. Bandery ich sprzymierzone nabytą wspólnie w bitwie Nawaryńskiej sławą połączą szczątki nieszczęśliwego ludu, który w wspaniałomyślnéj pomocy znajduie podnietę okazania się godnym posady, która jest dla niego przeznaczoną, a której sprawiedliwość i ludzkość dla niego wymaga. Dzieliłiśmy N. Panie, Twe uczucia, które Twe serce zasmucały, gdyż o półwyspie mówił. Ofiary, które kosztował, mniéj się czuć będą, skoro dobroć i sprawiedliwość, których syn Twój świetne dawał dowody, w tym kraju i w zaściennych owę nieszczęsną niezgodę przytłumią. W bliskim powrocie żołnierzy Twoich na łono oyczyzny uznaie Izba Parów z wdzięcznością oycowski zamiar W. Król. Mei, uwolnienia poddanych Twoich od dotkliwych ciężarów dalekiej okkupacyi i założenia tamy pomnożeniu długu. —

Przekonani iak najmocniéy o Twoim, Nayaśnieyszy Panie, postanowieniu utrzymania owego wielkiego, przez Twoiego dostojnego brata ogłoszonego aktu, winażując sobie wierni Twoi poddani, Parowie Francyi, szczęścia, być pierwszymi tlómaczami powszechnéy radości, wzbudzonéy przyrzeczeniem coraz większego pogodzenia praw naszych z ustawą konstytucyjną.“ — Król odpowiedział na to między innymi: „Widzę z ukontentowaniem, iż słowa moje zostały zrozumiane i z zupełną ufnością przyjmuję zapewnienie, iż pierwsza magistratura da z siebie wszystkim Francuzom przykład uszanowania dla naszéy świętéy religii, wierności dla moiéy osoby i niezachwianego przywiązania do naszych teraźniejszych ustanowień.“

Na onegdajszym posiedzeniu Izby Deputowanych wadzono się znowu żwawo względem ważności wyboru Pana Syriéys de Mayrinhae, który iednak został wczoray przyjętym. — Liberalne dzienniki zaczynają iuż mieć kłopot o swoią sprawę. Konstytucjonista dzisiejszy nietai swego zmartwienia, iakie mu duch Izby Deputowanych sprawia. „Izba Deputowanych — pisze on — okazała się wczoray całkiem w prawdziwéy swoiéy postaci. Przypuszczenie Pana Syriéys de Mayrinhae dowiodło, na który stronie jest większość. Jestże ona też ostateczną? Każdy się dziś boiaźliwie o to pyta. Jeszcze pochlebiamy sobie nadzieją, że nie tak będzie. Większość ta była prawda słaba; ale to zawsze jest nieszczęśliwą przepowiednią.“ „Po zwyczajnych, a w ciągłéy modzie będących wycieczkach na Mont-Rouge, mówi dalej:“ Zresztą należący do opozycji Deputowani okazali w dotychczasowych rozprawach pomiarkowanie, mądrość, które Francya potrafi cenić i t. d.

Konstytucjonista jest równie niekontent z Izby Parów, iak z Izby Deputowanych, a to z powodu, iż „bez szemrania“ przyjęła wpośród siebie nowomianowanych przez Króla Parów, przebacza iéy to iednak ieszcze, i przypisuje „religijnemu iéy uszanowaniu dla korony,“ lecz niemoże iéy darować, iż tego niezganiła w adresie do Króla, i że niewspomniała nic o przeszłych Ministrach, „Jeżeli ieszcze potrzeba było dowodu na to — mnie-

ma on — iaki cios Izba Parów poniosła, iest nim ten wypłowiwały adres.“ — „Nic więc niepozostało Francyi — kończy Konstytucjonista z ciężkiém westchnieniem — iak tylko zwrócić swe oczy na Izbę swoiego wyboru, i prosić swoich reprezentantów, ażeby wśród zwodnictw rządu dopełniła ściśle warunków swoich pełnomocnictw.“

Na posiedzeniu Izby Parów dnia 15. m. b. miał Minister spraw zagranicznych mowę, w której się rozwodził nad teraźniejszymi stosunkami Francyi względem mocarstw zagranicznych, a oświadczając, iż trzély sprzymierzeni Monarchowie działają w nayspełniejszém porozumieniu w sprawie Grecyi, dodał, iż mocne postanowienie Króla Jmci, dopełnić iak naysumienniéy przyjętych traktatem obowiązków, ręczy dostatecznie za szczęśliwy wypadek, i że iest nadzieja, iż cel bez chwycenia się oręża osiągnionym zostanie.

Od nieiakiiego czasu milczał zupełnie Dziennik Sporów pod względem postępowania Ministerjum; chciał on wprzód wiedzieć, iakim osobom rozdane będą generalne dyrekcyje, aby się ztąd mógł przekonać, „czyli nowe Ministerjum usprawiedliwia zaufanie Króla i Francyi, lub czy iest bez talentów i przeczności.“ Teraz, kiedy się zdaie, iż ogłoszone przez dziennik urzędowy (Monitor) nominacye nieodpowiadają iego oczekiwaniom, przybiera nanowo swą groźną postawę i rozumowania iego noszą znowu na sobie cechę nieprzyjaźni. „Teraźniejsze Ministerjum — mówi on — iest iednym z naysłabszych, iakieśmy kiedykolwiek mieli; nie ma żadnego charakteru; sprzeczność iego teraźniejszych zasad z temi, którym dawniéy hołdowało, nowym iest słabości iego dowodem.“ — W inném miejscu tak przemawia: „Za dni kilka chwyci się każdy swéy strony, opozycyje rozwiną znowu swoje chorągwie, i, ponieważ zniknęła wszelka nadzieja pojednania, rozpocznie się nanowo dawna walka, która iuż się tak bardzo sprzykrzyła była, a którą radby każdy widział być ukończoną.“

Xiężna Polignac przybyła z swą rodziną dnia 13. m. do Dover. Xiążę, iéy małżonek, spodziewany był dopiero za kilka tygodni.

Obecność jego w Paryżu stała się przez ważne zatrudnienia bardzo potrzebną.

Biega radosna pogłoska — pisze Goniec — iż oycowie w Mont-Rouge zamysłają wynieść się do Fryburga w Szwajcaryi. Lecz coż się wtenczas stanie z szczęśliwości, swobod, i spokojności Szwajcaryi?

Przeznaczona do Algieru dywizya wyruszyła z Tulonu dnia 11. m. b. W Algierze panować ma wielka trwoga.

H i s z p a n i a.

Z Madrytu, dnia 7. Lutego.

W Kadyxie doniesiono, iż w miesiącu Marcu Francuzi ztamąd wyruszą.

Wydane w téj chwili postanowienie zabrania pod ciężką karą wszelkich publicznych i prywatnych maszkarad.

Dnia 4. m. b. była żwawa rozprawa w Radzie Stanu; w której mieli udział oba Infanci i odmiennego byli zdania.

Od dni kilku rozeszła się tu wieść, iż Hrabia d'España zostanie oddalonym i że nawet utraci dowództwo gwardyi.

Z Barcelony, dnia 11. Lutego.

Zdrowie Króla dobrze; ponieważ lekarze przepisali używanie kąpeli, a te brać się zwykło w miesiącu Kwietniu, pobyt więc Króla w tém mieście może ieszcze znacznie być przedłużonym. (Podług prywatnych wiadomości, spodziewani są Królestwo w Madrycie na d. 4. Marca. Mówią także o powrocie 10,000 Francuzów do Barcelony, albowiem wciąż ieszcze pochmurno w Katalonii.)

Pan Calomarde wyszedł z niebezpieczeństwa. Dopóki nie mógł wstawać z łózka, Król przez dni kilka sam pracował. Niechciał Król, ażeby pierwszy Sekretarz Pana Calomarde przekładał mu rzeczy do załatwiania.

Panna Comesfort, Margrabina Sales, heroina Agrawiadósów, skazana iest wyrokiem sądowym na więzienie w klasztorze; tymczasem niechciano tu w żadnym klasztorze przyjąć tego gołąbka.

P o r t u g a l i a.

Z Lizbony, dnia 2. Lutego.

Sir W. A'Court popłynie dziś do Anglii.

Na wczorayszém posiedzeniu uchwałała druga Izba, prosić Ministra finansów o prze-

łożenie etatu za rok przeszły, i budżetu za rok bieżący.

A n g l i a.

Z Londynu, dnia 15. Lutego.

Król ma się teraz bardzo dobrze. Onegdaj złożył radę w Windsor, na którą znajdował się także Lord Goderich.

Wczoray była znowu rada gabinetowa w urzędzie spraw zagranicznych, na którą dopiero tego samego rana członkowie zaproszeni byli, a która prawie trzy godziny trwała.

Wczoray zapytał się w wyższej Izbie Lord Clereland, czyli bil zbożowy będzie przelozony przed świętami wielkanocnemi? Xiążę Wellington niemógł no to nie pewnego powiedzieć.

Wczoray w Izbie niższej wniósł Pan Hobhouse o adres pokrzykowania dla Admirala Codrington. Po głosach *pro* i *contra*, i po daném przez Pana Peel objaśnieniu względem postępowania rządu w interessach Grecyi, Pan Hobhouse cofnął swój wniosek.

Goniec wspomina o uprzejmym i bardzo zaspokajającym liście, który miał pisać N. Cesarz rosyjski do Króla JMci w interessach wschodu.

Lord Cochrane przybył dnia 12. m. b. na swoim jachtcie Unicorn do Portsmouth. Chciał wysieść na ląd, lecz celnicy pouczyli go, iż musi odbyć kwartanę. Wyruszył on z Morei dnia 10. Stycznia. — Powrot jego daie powód do rozmaitych domysłów; niektórzy mniemają, iż mu z boku radzono, ażeby to uczynił, inni przeciwnie, że sprawa Greków potrzebuie pomocy, o którą on się tylko osobiście w Anglii wystarać może.

Podczas wyjazdu Lorda Cochrane z Grecyi, znajdowało się ieszcze 8000 ludzi wojska egiptskiego w Morei, którzy jeżeli niechcą z głodu pomrzeć, muszą się poddać Grekom.

We wtorek dano koncert na korzyść wychodźców hiszpańskich i włoskich, na który rozprzedano 1800 biletów.

Donoszą z Ameryki hiszpańskiej: „O żądném nowém Państwie amerykańskiem nie mamy w Europie tak mało wiadomości, jak o stanie i wewnętrznych stosunkach Rzeczypospolitej Ameryki środkowej. Pochodzi to szczególnię z iey odległego położenia, gdyż główne prowincye, które właściwa Pań-

stwo tworzą, leżą nad morzem spokojnym, i że z wschodniemi nie zamieszkałemi brzegami mało są w związku. Rzadko gazety amerykańskie i angielskie udzielały pojedynczych o tym kraju wiadomości, a i te były niezupełne. Ztądto mało co więcej wiemy, prócz tego, że i w tém Państwie panują zaburzenia, lecz bliższa o tém wiadomość okryta jest zasłoną. List następujący, pisany z Gwatemali z dnia 18. Października, umieszczony w gazetach angielskich, jest najnowszą wiadomością: „Wczoraj odebraliśmy z naszej głównej kwatery w Isalko pomyslnę wiadomość. Na San-Salvadorczyków uderzyła blisko miasta San Miguel dywizya wojska rządu federacyjnego, którzy utraciwszy bagaże, broń i amunicyę, w ucieczce znaleźli ocalenie swoje. Wskutek tego szczęśliwego zdarzenia, Don Jasto Milla, naczelny Wódz téj dywizyi, zajął to miasto (San Miguel). Tym sposobem rewolucyoniści tylko jeszcze mają San Salvador, a inne Państwa wolne są od zgroź wojny domowej. Dowódcy rewolucyonistów, którzy wprzód głuchymi byli na głos pojednania, widząc, że ich źródła pomocne nie są dostatecznymi, uczynili naszemu rządowi propozycyę pokoju. Prezydent Rzeczypospolitej, Manuel J. Arce, który poruczył dowództwo wojska Generałowi Brygady Don Francisco Cascaras, codziennie tu jest spodziewany. Gdy francuzki bryg: Bojer zawiązał był do portu Conchagua nad morzem spokojnym, San-Salvadorczykowie wchodzili z Kapitanem tegoż okrętu w ugodę, aby przez niego posłali do Peru wielką ilość indygo, którą jako zdobycz z San Miguel uprowadzili. Skoro się o tém dowiedział naczelnik Państwa Gwatemali, rozkazał uzbroić w Sonzonate okręt i ścigać wspomniony bryg Bojer. Ten, gdy już był na morzu, piorun potrzaskał jego maszt średni, dla czego zmuszony był powrócić do przystani Realijo, gdzie przez okręt ów uzbrojony został opanowany i do Sonzonate zaprowadzony. Gazety Hondurskie do dnia 4. Listopada nic o tém zwycięztwie nie wspominają, lecz donoszą pod dniem 8. Października, że rząd średniej Ameryki wydał rozkazy Gubernatorom portów Omao i Truxilly, aby zwerbowali w miastach owych, ile będą mogli, Karaibów, którzyby służyli prze-

ciwko wojsku stronnictwa San Salvadorskiego, i by onych do tego zniewolić, powinni onym nagrody przeznaczyć.“

W parafii St. Austie, w Hrabstwie Kornwalii daie się postrzegać osobliwsze zjawisko natury, to jest światło, które się okazuje przy domie strażnika drogowego przed Hil-Head; blisko ćwierć mili (angielskiej) od miasta. W lecie rzadko je widzieć można; lecz w zimie, a zwłaszcza w miesiącach Listopadzie i Grudniu, niema prawie żadnej ciemnej nocy, w którejby się nie okazywało. Bywa popolicie na jednem miejscu, lub przynajmniej bardzo mało się porusza, czasem wysoko, a czasem nisko. Że zaś ie od niepamiętnych czasów tam widują, nie wzbudza więc żadnego zadziwienia. Jest atoli rzeczą godną uwagi, iż liczne usiłowania celem znalezienia tego światła w miejscu, gdzie się pokazuje, były dotąd nadaremne. Zbliżając się bowiem do niego, staie się niewidzialnym, gdy tymczasem widać ie zdaleka.

R o s s y a.

Z Petersburga, dnia 17. Lutego.

Pszczółka północna donosi, że dnia 5. Listopada z. r., o pół do piątej wieczór, w Ochocku dało się uczuć mocne ziemi wstrząśnienie, w kierunku od wschodu na zachód, trwające od 5 do 7 minut, które napełniło trwogą wszystkich mieszkańców.

Z Tiflis, dnia 17. Stycznia.

„W dniu 25. z. m. i r., ogromna chmura od północy i zachodu stanęła nad miastem Baku. Nazajutrz, około piątej z południa, w odległości czterech wiorst na północ z wsią Żokmali, o 15 wiorst położonej od Baku w stronie północno-zachodniej, dał się słyszyć łoskot podobny do wystrzałów z broni ogniistej; poczem ukazał się słup gorejący niezmierny wysokości, który tak wciąż płonął przez trzy godziny, a nękając zwolna, nie przenosił nakoniec długości pięciu ćwierci, i w tym ieszcze stanie przez całą dobę gorzał w powietrzu. Z razu ognisko to zajmowało przestrzeń więcej niż 600 łokci wzdłuż, na 400 kilkadziesiąt wszerz. Przy okazaniu się któremu towarzyszyły mocne wstrząszenia ziemi, iakby łoskoty piorunowe, wulkan ten wy-

rzucił z siebie kamienie skalcynowane z różnych gatunków, i potoki wody, co i dotąd jeszcze wyrzuka, ale z nierównie mniejszą siłą. Miejsce tego zjawiska znajduje się na płaszczynie mającej około 2 wiorst obwodu, położonej na szczycie jednej z gór otaczających nas od południa, północy i zachodu, w równi ze szczytami gór innych, niepospolicie wysokich. Płaszczyna ta na wschód prowadzi ku morzu Kaspijskiemu, pochyłością dwudziestu wiorst gruntu, zaczynającą się w północnej jej stronie. Nie odkryto na niej żadnego krateru, iak się zwykle zdarza w podobnych razach; i przeciwnie miejsce, skąd słup ognisty wytrysnął, wzdęło się jeszcze do wysokości pięciu ćwierci, gdzie niegdzie zaś mniej troche; jestto dziś iakby grunt skopany ręką człowieka, i złożony z kamyków skalcynowanych, twardych skorup glinianych, i innych materyj przepalonych, które się jeszcze niezupełnie dały rozpoznać, bo dotąd zaledwo można chodzić po tej przestrzeni, a i to z iak największą ostrożnością. Dotąd, płomień miejscami bucha, nawet na całej przestrzeni gdziekolwiekby ziemię poruszył. Ogień ten niepodobny jest w niczem do ognia, który o 30 żąd wiorst pali się przy kościele Indyanów: jest koloru czerwonego, nie wydaie żadnej woni, i powietrza bynajmniej nie zaraża; gdy tymczasem ogień kuścioła jest bładawy, roni w znacznej ilości kwas siarczany, i okoliczną atmosferę czyni trudną do oddychania. W południowej części kolistego okręgu nowego tego wulkanu, znajdujemy źródło mętnej wody, z której nieustannie wydobywają się bąble na pół stopy wosokie i półtory mające w obwodzie; błotnista ta materyja wyrzuca często słupce na arszyn (cali 32) i więcéy w górę; samo źródło ma około 15 arszynów średnicy. Przesłano nam tu kawałki lawy tego wulkanu: zdają się być złożone z kamienia wapiennolupkowego połączonego z drobnymi bardzo cząstkami i małemi słoiami talku; z jednej strony podobne są do kryształów rhomboidalnych wapiennego spatu, napoione zapachem nafty, której zapalenie się podsyciło zapewne ten wulkan wydęty. Jeden z urzędników górnictwa posłanym został na miejsce, dla wybadania z iak największą pilnością terażniey-

szego stanu rzeczy i szczegółów tak nadzwyczajnego zjawiska.“

(Gaz. handl.)

Pszczoła północna umieściła następujący wyjątek z listu prywatnego z dnia 6. Stycznia: „Pewny mieszkaniec wioski Mtahet, niegdys stolicy Georgii, przygotowując rolę na zasiew, wyorał niewielkie naczynie, kruszące się na drobne cząstki, pełne srebrnych pieniążków, między którymi wyraźniejsze dowodzą pochodzenia z czasu dynastyi Sassanidów, bite na 800 lat przed narodzeniem Jezusa Chrystusa.“

T u r c y a.

Naynowsze wiadomości udzielone pod tym napisem w ostatnich numerach Powszechnéy Gazety: Z Odessy, dnia 1. Lutego. Od nadejścia ostatnich wiadomości z Konstantynopola wraz z naszą tamieczną kancellaryą, wszystko tu woienną przybiera postać. Gubernator nasz jest bardzo zatrudniony. — Z Jassy, d. 4. Lutego. Podług odebranego tej chwili z Gallaczu doniesienia, odczytano we wszystkich tureckich twierdzach naddunayskich ferman sułtański, zakazujący pod karą śmierci wszystkim tureckim żołnierzom samowolnego przestępowania granicy obu księstw Mołdawii i Wołoszy pod iakimkolwiek bądź pozorem. — Z Konstantynopola, dnia 25. Stycznia. Ostre środki rządu trwają wciąż, i dokucają wszystkim Frankom i chrześcianom. Do dnia dzisiejszego rachują już 16,000 katolickich Ormianów, którzy musieli stolicę opuścić. Naymąjtniejsi prymatowie między nimi, w liczbie 12, są aresztowani. — Zwołani do stolicy Ayanowie (zwierzchnicy prowincyalni) zabierają się do odjazdu. Przed odjazdem każe ich Sułtan po iednemu wzywać do siebie i przypominając im Hattischeriff z dnia 18. Grudnia zachęca ich sam, ażeby się starali o dopełnienie zawartych w nim rozkazów. Niektórych obdarzył kosztowną bronią, napominając, ażeby jej użyli ku obronie islamizmu. Pomimo tej woiennej postaci spokojność panuje w stolicy, ale między chrześcianami największa trwoga. Wszystkie kościoły rzymsko - katolickie zostały za wyraźnym fermanem zamknięte, i pod karą wygnania lub śmierci nie-

wolno żadnemu katolikowi bywać w innym iak tylko w ormiańsko-schizmatyckim kościele. Hattischerif z dnia 18. Grudnia uważany jest za przepowiednię naysurowszych kroków przeciw wszystkim chrześcianom, a mianowicie też iuż za uboczne wypowiedzenie wojny Rossji, przeciw której nieprzewzyciężoną wyraża nieufność.

(Dokończenie przerwané w przeszléj gazecie odezwy z dnia 18. Grudnia.)

„Wysoka Porta dawała kilkakrotnie na piśmie i ustnie potrzebne odpowiedzi w urzędowéj formie i zgodnie z traktatami. Chociaż zaraz od początku przewidywać było można cel Franków, i wszystko wskazywało, iż nareszcie szabla będzie musiała odpowiedzieć na ich propozycyę, to wszelako wysoka Porta, aby spokojność muzułmanów niezostała naruszoną, a z drugiéj strony aby potrzebny czas zyskać do uzbroień wojennych, starała się ile możności puszczać rzecz w odwołkę przez zaspokajające odpowiedzi i urzędowe narady, w których przedstawiano hańbę i szkodę, iakieby z propozycy trzech mocarstw dla państwa i narodu wynikły. Wspomnieć tu także należy, że, lubo poczynione przez Rossyan roku zesłego w Białogrodzie we względzie wynagrodzeń, i mianowicie pod względem Serwian żądania, niebyły wcale tego rodzaju, ażeby uszczonémi być mogły, przychyłono się jednak do nich, iakkolwiek nieprzyjemnémi były, z potrzeby, aby korzystając z téj pory, zawrzeć można traktat dla dobra narodu muzułmańskiego. Wszystkie niemal artykuły pomienionego traktatu zostały dotąd przywiedzione do skutku, rozpoczęte iuż też były narady względem wynagrodzeń i względem Serwii, i lubo iste okoliczności nie były tego rodzaju, iżby w dobry sposób mogły być załatwione, to wszelako wzięte były na uwagę. Iecz Rossya nieprzestała i na tém; zaprowadzone przez Wysoką Portę zmiany wojskowe wznieciły w nię obawę; czuła ona, iż to odrodzenie mogłoby kiedykolwiek zwalić na nią klęskę, którą ona islamizmowi gotowała. Odtąd uwięzła się niedać miru muzułmanom. Rossya i Francya umówiły się, aby owę wyżęj nadmienioną wolność siłą wymódz. Od

roku żądały te trzy mocarstwa równocześnie wolności dla Grecyi przez swoich Posłów, urzędownie i otwarcie, iako zupełnie prostego dobrodzieystwa. Ani prawa, ani rozum, ani polityka, ani religia niepozwalają wysokiéj Porcie przystać na to. Byłoby to oburzyło naród muzułmański, i być to nigdy niemoże, ażeby na to zezwoliła. Starał się rząd ottomański, odwiedź Posłów wszelkiemi powodami i odpowiedziami od ich żądań, lecz wszelkie iéy przełożenia żadnego nie miały skutku. Dumne z swéj potęgi, nalegały niezmiennie i bezwarunkowo o przyjęcie ich żądania, i nareszcie w ciągu tego roku wyprawiły swe floty na śródziemne morze. Tamowały one widocznie eskadry ottomańskie i egipskie, przeznaczone ukarać powstańców, w natarciu na wyspy. Obie te eskadry przymuszone były wbiez do portu Nawaryńskiego, gdzie spokojnie czekały na rozkazy wysokiéj Porty, gdy za iednym razem rossyjskie, angielskie i francuzkie floty zawinąwszy nibyto poprzyjacielsku do tego portu, wszystkie trzy razem strzelać poczęły. Zna każdy klęskę, iaką flota cesarska poniosła. Gdy tym sposobem trzy mocarstwa oczywiście złamały traktaty i wojnę wydały, służyło więc wysokiéj Porcie prawo użycia odwetu, i obeyścia się przedewszyskiem wcale inaczéy z trzema Posłami, ich rodakami i okrętami, które się tu znajdowały. Że zaś Posłowie tych trzech mocarstw starali się usprawiedliwić oświadczeniem, iż dowódzcy floty cesarskiéy dali powód do bitwy, Porta przeto mając wzgląd na okoliczności zachowała i teraz ieszcze milczenie, iako ostatni środek polityki. Ale niewierai zapomnieli o pomiarkowaniu; i nietylko nieodstąpili na chwilę od żądania przyjęcia ich projektu tyczącego się niepodległości Grecyi, ale owszem coraz się natrętniejszymi stawali, dając przeto poznać zdradzieckie zamiary Franków względem ludu muzułmańskiego. Jasna to jest rzecz, że dotąd Porta iedynie dla pozyskania czasu po przyjacielsku z nimi obchodziła się tak w podawanych notach iako i w naradach od kilku tygodni odbywanych; kilkakrotnie oświadczała Ministrom, że Grecy, gdyby się poddali, otrzymaia nieograniczone przebaczenie winy, że im powrócone zostaną dobra i posia-

dłości, że będą żyć w pokoju zupełnym, że im darujemy wszystkie od czasu powstania zaległe podatki; a oprócz tego iescze Porta jedynie w celu zrobienia przysługi trzem mocarstwom daruje im haracz iednoroczny; narazcie że im wszelkie nada swobody i przywileie, iakie tylko zgodzić się mogą z położeniem narodu opłacającego haracz; ale nie pozwoli na nic, co by miało występować za granicę tego ich stanu. A chociaż wysoka Porta prosiła Ministrów w ciągu narad, aby każdy z nich swój dwór uwiadomił o tych przyjacielskich oświadczeniach i sprawiedliwych wymówkach, i niezwłocznie im doniósł, że aż do nadejścia ich odpowiedzi ta amnestya ze strony Porty zachowaną będzie; to przecie to wszystko do tego iedynie posłużyło, aby ich dumę i pychę powiększyć i wszyscy trzcy obstawali przy swoim uparciu, że nic nie przyimają, jeżeli Grekom nie będzie oddana Morea i okolica Aten, którą oni kraiem Hellenów nazywają, i mieszkańcom wysp greckich nie będą nadane przywileie, których żądają; że owszem w przypadku dalszego oporu ze strony Porty natychmiast odiją. Obecnie rzecz tak się ma: Gdybyśmy z naszcy strony przez wzgląd na ich postępowanie i związek wojny (od której niech nas P. Bóg broni) unikać za rzecz potrzebną uważali, przyznać niepodległość Grekom, — od czego niechay nas P. Bóg broni! — tobyśmy przez to zarazie rewolucyinéy otworzyli wrota do wszystkich Greków w Europie i Azji; którzy wkrótce ogłosiliby swą niepodległość, usunęliby się od powinności płacenia haraczu, w parę lat podbili by wspaniałomyślny naród mużułmański i wcale na karkiby nam wstąpili. Widoczna iest rzecz, że skutkiem tego byłoby — ach! zniszczenie naszcy religii i naszego państwa. A tak widzi każdy, że przy tak wielkiém Mużułmanów mnóstwie, którymi dzięki Bogu napełniony iest nasz kraj w Europie i Azji, postąpilibyśmy przeciwko naszcy religii i prawom, gdybyśmy z obawy wojny stali się przyczyną upodlenia religii; to bowiem byłoby tyle, co własną ręką podłym niewiernym wydać nasze prowincye, żony, dzieci i całe majątki. Prócz tego uważć sobie i to powinniśmy, że, kiedy niedgdyś niewierni nad całym światem panowali,

od chwili ukazania się (za co niech P. Bóg będą dzięki!) naszcy religii, i za wsparciem wszechmocnego, zaczawszy od czasów szczęśliwych naszego Proroka aż do dni terażniejszych, bracia nasi mużułmańscy, którzy przed nami żyli, ożywieni uczuciem religii i potęgi, nigdy w walce nie liczyli niewiernych; ale iednomyślnie działając, krocie razy niezliczone krocie niewiernych pobili, i orężem wiele prowincyy i krajów zdobyli. Tak też i dzisiaj póydzie, jeżeli połączeni sercami na drodze Pana wystąpimy do boiu. Albowiem za pomocą Wszechmocnego i iego Proroka, idąc śladem innych świętých naszcy religii, niezawodnie świetne odniesiemy zwycięstwa. Zostańmy więc stale przy naszym uporze nieprzyimowania niedorzecznych propozycyy wspomnionych trzech mocarstw. Jeżeli one uznawszy słuszność naszego oporu odstąpią sprawy Greków, tém lepiéy dla nas; ale gdyby koniecznie miały obstawać za przyjęciem ich podań, to przypomniemy sobie, że wszyscy niewierni iednym są narodem (słowa Mahometa), i że, gdyby się nawet wszyscy przeciwko nam spiknęli, my z naszcy strony w zupełném zaufaniu w Boga i naszym Proroku postanowiliśmy wszyscy wziąć się do broni dla bronienia religii i państwa; i że wszyscy Baszowie, Ulemowie, Magnaci państwa, i gdyby tego było potrzeba, wszyscy Mużułmanie iedno tylko stanowią ciało. A tak ta woyna nie iest podobna do żadnéy z dawných; nie iest to woyna narodu z narodem o granicę: nie, iak się właśnie okazało, zamiarem niewiernych (niechay nas P. Bóg od nich uwolni!) iednym iest, wyniszczyć naród mużułmański na ziemi i zdeptać religią Mahometa. Jestto więc woyna religijna i narodowa, do której należeć bogaci i ubodzy, wielcy i mali, słowem wszyscy Mużułmani powinni sobie mieć za powinność. Dla tego niechay nikomu nie przyidzie do głowy żądać żołdu; owszem nikt majątku ani krwi szczędzić nie powinien; nikt tego zaniedbywać, czego godność Mużułmana wymaga. Połączmy tedy nasze serca i całe siły aż do ostatniéy kropli krwi poświęćmy dla świętocy religii. To bowiem iest koniecznie potrzebne; bo bez tego ani na tym ani na tamym świecie nie ma zbawienia. Ufaymy więc w Bogu, że dumnych

niewiernych, nieprzyjaciół wiary naszej wszędzie wyniszczemy, a zwycięstwo wszędzie położenie rzeczy. Oby ci, co mało mają religii w sercu, usłuchali tego i zastanowili się nad tem; a jesteśmy przekonani, że sercem i myślą z nami się łączą, ażeby dla utrzymania wiary naszej i państwa i dla zbawienia duszy swojej wspólnie z nami działali, i z wszelkim zapalem bronili religii. P. Bóg niechaj z nami będzie!

A u s t r y a.

Z Wiednia, dnia 19. Lutego.

Stolica, a z nią Monarchia, obchodziła dnia 12. święto prawdziwie serce poruszające! — Sześćdziesiąt lat temu, gdy w dniu tym pobożna Monarchini Marya Teressa, w przepelnionem uczuciu swojego macierzystego serca, ogłosiła zebranych w teatrze przydwornym mieszkańcom Wiednia, urodzenie swojego wnuka, Franciszka, teraz szczęśliwie nam panującego Cesarza, a zgromadzenie radosnem przeczcuciem przejęte, szczęśliwie to poselstwo hucznie przyjęło okrzykami. — Od téj chwili upłynęło sześćdziesiąt lat pełnych zmian; lecz to, co wówczas serca poruszało, nie podległo zmianie i ta sama radość rozlega się znowu dzisiaj w obszerniejszém kole od iednego do drugiego końca Monarchii. — Ponieważ owo uczucie przeistoczyło się u nas w rzeczywistość, więc ludy Austrii przekonane o swoim szczęściu błogosławią dzień, w którym przed sześćdziesiąt lat dała im Opatrzność Franciszka sprawiedliwego, dobrego, którego oycowskiéy troskliwości winny swoje utrzymanie i swoją pomyślność! — Ten szczęśliwy dzień jest zawsze powszechném świętem licznych narodów pod Jego łaskawym berłem łączonych, które go zawsze z jednakowem uczuciem miłości, uszanowania, uległości i wierności obchodzą! — I obywatele Wiednia zgodzili się w życzeniach, aby dzień ten obchodzić w sposobie odpowiadającym godności święta i ich sposobowi myślenia ku Naylepszemu z Monarchów. Ponieważ Magistrat za naywyższém zatwierdzeniem przyjął

na siebie kierowanie tą uroczystością, przeto dnia tego rano o godzinie 11. odśpiewano w kościele metropolitalnym S. Szczepana hymn S. Ambrożego, przy wystąpieniu milicyi i wystrzałach z dział na wałach zatoczonych, poczem odprawiono uroczyste wielką Mszę, a wieczorem miasto rzęsiście oświecono. Rano wszyscy ciśnęli się do Świątyni Pana, dawcy wszelkiego dobra, aby mu z pobożnością złożyć naygorętsze dzięk, za dar nieoceniony, który nam mądra tego Opatrzność przed sześćdziesiąt lat dała, i błagać tego dobroci naygorącyéy, by nam naylepszego Ojca kraiu — naydroższy przedmiot naszej miłości i naszego uwielbienia, i wszystkich życzeń i uczuć naszych — ieszcze długo zachować raczył! —

Dnia 14. m. b. odiechał ztąd Margrabia Barbacena, król. Brazyliański General Porucznik do Londynu.

Rozmaite wiadomości.

Od dnia 1. Marca r. b. zacznie w Warszawie wychodzić nowe pismo peryodyczne „Motyl.“

Tamże ogłoszono Prospekt na dzieło, pod Tytułem: „Środki do polepszenia pszczółnictwa, i sposoby hodowania pszczół w prowincjach polskich, podług terażniejszych zasad, gruntujących się na rzeczywistych doświadczeniach.“

Wkrótce ukończony zostanie w Warszawie u Łątkiewicza, druk dziełka z rycinami, pod tytułem: „Projekt drogi pod rzeką Wisłą, dla połączenia Warszawy z Pragą;“ z dołączonem opisaniem i porównaniem systemu pod rzeką Tamizą w Londynie. Obeymuje on razem prawidła i sposoby upowszechnienia dróg podziemnych w kraiu Polski, z wykazaniem ich korzyści, iako naybezpieczniejszych, naytrwalszych i naytańszych. Przez A. Idżkowskiego, architekta, członka akademii florenckiej sztuk pięknych.

(Dodatek.)

D O D A T E K

do

Nru 18.

Gazety Wielkiego Xięstwa Poznańskiego.

(Z dnia 1. Marca 1828.)

Rozmaite Wiadomości.

Znany z równym zaszczytem z swojego poetycznego i prozaicznego pióra Pan Franciszek Sal. Dmochowski, Redaktor Korrespondenta Warszawskiego, tłómacz i wydawca romansów sławnego Skotta, ogłosił niedawno prospekt na Zbiór celniejszych autorów w Polskich, pod tytułem: *Biblioteki narodowej* wyiść mający. „Zachęcony — słowa przedsięwzięcy — pomyślnem powodzeniem przekładu wybranych Romansów Waltera Skotta, za cenę zniżoną wydanego, poczytuję za obowiązek uścić się z przyrzeczenia, które oświadczyłem w prospekcie do tegoż przekładu, i zająć się edycją autorów oyczystych za cenę iak tylko można nayumiarkowańszą. — Jeżeli dzieło rozrywkę samą na celu mające, przychylne u ziomeków znalazło przyięcie, tém śmielęj spodziewać się mogą, że każdy miłośnik literatury oyczystey, każdy oyciec familii, każdy z młodzieży sposobiący się do wyższych nauk, każdy obywatel w zaciszu domowem osiadły, wspierac zechce przedsięwzięcie, dające do upowszechnienia skarbów ięzyka narodowego. Ogłaszam więc prenumeratę na zbiór pisarzów polskich, pod tytułem *Biblioteki narodowej* wyiść mający. Zbiór ten składać się ma iak z nowszych iak z dawniejszych autorów i częściami wychodzić będzie. Format *Biblioteki Narodowej*, podobny będzie do terażniejszey edycyi autorów Polskich Korna. Tom każdy obeymować ma naymnięj 240 stronic, druk będzie nowy, papier biały berliński. Oprócz tego na czele pism każdego autora, umieszczona będzie wiadomość o jego życiu i dziełach, a tam gdzie tego okaże się potrzeba, dawane będą obja-

śnienia historyczne i ięzykowe. Prenumerata za ieden tom kosztuje Złt. pol. 3. Część pierwsza B. N. składać się będzie z tomów 12 i obeymować autorów: Trembeckiego, Zablockiego, Książnina. Ze starożytnych zaś pisarzy naszych, którzy prócz autorów w Zbiorze Mostowskiego obiętych, prawie są nieznanymi, uczyniony będzie wybór ich celniejszych płodów. W następnych częściach umieszczani zostaną inni klassyczni autorowie nasi, których możność i okoliczności wydać dozwolą. Prenumeratowie zapisują się na całą część i stosownie do woli, albo złożą Złt. 36 za całe tomów 12, albo też po Złt. 9 za 3 tomy, a przy odbieraniu 3., 6. i 9. tomu, zapłacą po Złt. 9 dalszey prenumeraty. Nikomu nie będą wydane tomy za które nie zapłacił, dopóki następney opłaty nie złoży. (Prenumerata w Poznaniu przymie się u Pana Munka, księgarza, oraz w Bydgoszczy także u tego księgarza.)

Towarzystwo śpiewu przy kościele Ś. Pawła w Lipsku mianowało P. Elsnera, Rektora główny szkoły muzyki w Warszawie, członkiem swoim honorowym.

Między różnymi nowo-wynalezionymi machinami w Anglii, iest także machina doiąca krowy!

Dziennik Berliński pod tytułem: „*Berliner Conversations-Blatt für Poesie, Litteratur und Kritik*“ w Nr. 231 do umieszczonego w przekładzie iednego z listów Jana Sobieskiego, następuiący wstęp uczynił.

Bitwa pod Wiedniem.

List tryumfalny dla Chrześciaństw

Mordercza bitwa w porcie Nawarynu, chwalebna i iedyna w dzieiach, ponieważ gromy

dział zdają się zwiastować niepodległość Grecyi wzdłuż wybrzeża trzech części świata, ponieważ ią zwiedziono w niepodobny do wyobcowienia skalistey zatoce, ponieważ Anglicy i Francuzi pierwszy raz ściśle skoiarzeni łącznie na morzu walczyli, ponieważ prawie całe Chrześcijaństwo zdawało się przez trzy potężne europejskie mocarstwa morskie być reprezentowanem, — Chrześcijaństwo w roku 1827 połączone przeciw dawnemu i wiecznemu chrześcijańskiemu oświaty nieprzyjacielowi, — ta świetna walka przywodzi na pamięć dwie wielkie bitwy, których pamiętka niemoże dosyć głośno wnukom być powtarzana.

Nieśmiertelny Cervantes opiewał bitwę pod Lepanto; ale co ią z ostatnią walką z Turkami najsłynięy łączy i wiele uwag nastęca, jest to: że pierwsze demonstracye flot nieprzyjacielskich i pierwsze kroki nieprzyjacielskie wydarzyły się pod Nawarynem, i że Jan Xiążę Austryacki wówczas połączonemi Chryścian dowodził flotami.

W iesieni przed stu trzydziestu czterema laty tureckie ordy w niewdzianey dotąd sile obległy miasto Wiedeń; mimo bohaterskiy iego mieszkańców i walecznego Starhemberga obrony, stolica Austrii blisko była najsrożniejszega upadku. Wtedy to pozbawiony ratunku Leopold, wzywał całego Chryścijaństwa o pomoc, a pomoc stanęła, mała wprawdzie co do liczby, lecz wielka mężstwem i ufnością; szlachta i wszystkich narodów woioownicy złączyli się z rycerskim Królem polskim; a Jan Sobieski z Łysyey góry pod Wiedniem zbił 300,000 niewiernych i cesarzowi Wiedeń i jego państwo ocalił. Była to jedna z największych i najsławniejszych bitew, iakie kiedy zwiedziono. Nie było ieszcze naówczas *Dostrzegacza Austryackiego*; inaczezy bylibyśmy z niego udzielili autentyczną wiadomość o tym wielkim dniu, który zapewne dla wszystkich Austryaków jest wiecznie pamiętnym. Ale za to Król rycerstki napisał dwa listy do swey małzonki, które wieczno-trwałym pozostaną pomnikiem iak się sława bohaterska i szczęście, z pokorą i niewinną koiarzy radością. (Tu następuie wiadomy list Jana III, z namiotów Wczasyra dnia 13. Września.)

Skąd powstało nazwisko, Porta Ottomańska?

Mostader ostatni Kalif z linii Abbassydów, pierwszy dynastyi, kazał schować pod progiem główney bramy swego pałacu w Bagdadzie, sztukę sławnego kamienia czarnego z Meczetu Mekki, aby uczynił tę bramę szanowniejszą dla swoich poddanych. Próg ten dosyć był wzniesiony i nikt nań nie wstępował tylko na klęczkach przyłożywszy kilka razy czoło i usta do kamienia, który za świętość poczytywano. Trzeba było iść przez tę bramę, chcąc prosić o iaką łaskę Kalifa. Wnet tę świętą i szanowną bramę nazywano szczególnym wyrazem Porta i brano ią w potoczney mowie, za pałac, dwór, mieszkanie panującego, dla którego nayszanowniejsze i naysposobniejsze wyrządzano obrzędy. Takie użycie przeszło do Turków i Persów, a Ottoman i Cesarz turecki przydał do słowa Porta, Ottomańska.

(W przesz. Nrze w wierszu 8. od dołu na pierw. kolum. str. 202. zamiast „mieszkańczych“ czytać należy „zamieszkałych.“)

Doniesienie Literackie.

Niechac się dłużej trudnić sprzedawaniem *Waltera Skotta* tłumaczenia *Dmochowskiego*; a to z przyczyny podanych mi warunków i doznanych przy tém nieprzyjemności, upraszam szanownych Prenumeratorów, ażeby dalszy ciąg tego dzieła za złożeniem moiego kwitu w księgarni J. A. Munka odebrali.

Karól Antoni Simon.

PODZIĘKOWANIE.

JW. Hrabia Mielżyński, dziedzic dóbr Chobienice i innych, już pokilka razy na budowie w tutejszym mieście potrzebne drzewo z borów swych darował raczył. Urząd miejski tém przyiemniejszy widzi obowiązek podziękowania Mu za to publicznie, ile dary te w największezy potrzebie dla szpitala biednych ofiarowane zostały.

Babimost, dnia 25. Lutego 1828.

Magistrat i Rada miejska.

OBWIESZCZENIE.

Dom murowany pod Nr. 195. na rogu Kozięy ulicy, przy nowym tutejszym rynku poło-

żony, dotąd pod nazwiskiem 5 pańien szlacheckich znany właściwie na fundusz 5 uczciwych Matron przeznaczony, przedany być ma drogą licytacji publiczney więcý ofiarującemu.

Termina tym celem wyznaczają się trzy, to jest na

dzień 17. Marca,
dzień 15. Kwietnia i
dzień 19. Maia r. b.,

zawsze przed południem o godzinie 10, w sali ratuszney sesyonalney.

Warunki licytacji przejrzeć można codziennie w czasie godzin służbowych w Registraturze władzy podpisaney; pomiędzy warunkami znajduie się i ten, iż stawiający do licytacji winien iest złożyć kaucyą w kwocie 300 talarów.

Poznań, dnia 2. Lutego 1828.

Nad-Burmistrz.

OBWIESZCZENIE.

Iż Ernestyna Antonina Ur. Schiefer i kupiec Jakób małżonkowie Traeger, podług czynności sądowey z dnia 13. Listopada r. z. po doysciu przez pierwszą doletności wspólność majątku i dorobku wyłączyli, podacie się ninieyszém do wiadomości.

Poznań, dnia 31. Stycznia 1828.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

Iż Sara z Schercków i kupiec Nathan Berel małżonkowie Chareg, podług czynności sądowey z dnia 5. Lutego r. b., po doysciu przez pierwszą doletności, wspólność majątku i dorobku wyłączyli, podacie się ninieyszém do wiadomości.

Poznań, dnia 7 Lutego 1828.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

PATENT SUBHASTACYINY.

Należące do masy likwidacyiney Felicjana Zoltowskiego, w Powiecie Bukowskim położone dobra

a) Ciesle na 13,959 Tal. 1 srbr. gr. 8 fen.

b) Zborowo 22,973 — 22 — 6 —

ogółem 36,932 Tal. 24 srbr. gr. 2 fen.

sądownie otaxowane, na wniosek Kuratora masy tézże, drogą potrzebny subhastacyl naywięcý dającemu sprzedane być mają.

Termina licytacyine

na dzień 30. Stycznia,
na dzień 29. Kwietnia,
na dzień 30. Lipca 1828.

zrana o godzinie 9tęy, z których ostatni iest zawity, przed Referendaryuszem Sądu Ziemiańskiego Mioduszewskim, w izbie instrucyiney Sądu naszego, wyznaczone zostały.

Ochotz kupna i do posiadania zdolnych, wzywamy, aby na terminach tych, osobiście lub przez prawnie dozwoionych pełnomocników się stawili i licyta swe podali, poczem naywięcý dający, ieżeli prawna iakowa nie zaydzie przeszkoda, przysądzenia spodziewać się może.

Licytuiający, nim do licytacji przypuszczony być może, Tal. 1500 kaucyi deputowanemu złożyć powinien.

Warunki w Registraturze przejrzane być mogą.

Poznań dnia 24. Września 1827.

Królewsko - Pruski Sąd Ziemiański.

ZAPOZEW BDYKTALNY.

Na wniosek Wierzyciela iednegoż nad majątkiem byłego Taynego Konsyliarza handlu morskiego Wilhelma d'Rappard w Pniewach dziś w samo południe konkurs otwarty został.

Zapozyamy przeto wszystkich tych, którzyby do masy téy pretensye mieć sądzili, aby się na terminie konnotacyinym przed Radzcą Sądu Ziemiańskiego Decker na

dzień 1. Lipca r. b.

o godzinie 9. wyznaczonym, osobiście lub przez prawnie dozwoionych Pełnomocników stawili, pretensye swe podali i udowodnili.

Niestawiający spodziewać się może, iż z pretensyami swemi do masy oddalony będzie i wieczne milczenie względem innych Wierzycieli mu nakazane zostanie.

Tym zaś wierzycielom, którym tu zbywa na znaiomości Ur. Mittelstaedta, Guderiana Kommissarza sprawiedliwości i Ur. Giżyckiego Sędziego Ziemiańskiego na Mandataryuszów przedstawiamy.

Poznań, dnia 14. Stycznia 1828.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

ARESZT OTWARTY

Nad majątkiem byłego Taynego Konsyliarza handlu morskiego Wilhelma d'Rappard w Pniewach

wach na wniosek Wierzyciela jednegoż konkurs otwarty został, i godzina otwarcia dziś w samo południe postanowioną została.

Zalecamy przeto wszystkim tym, którzy od dłużnika tego cokolwiek w pieniądzach, efektach, klejnotach, lub dokumentach u siebie w zachowaniu mają, aby z nich najmniejszego szczegółu nikomu niewydawali, owszém nam natychmiast wiernie o tém donieśli i takowe pieniądze, efekta i dokumenta z zastrzeżeniem swych praw, które im do nich służą do depozytu Sądu naszego złożyli, w przeciwnym bowiem razie nastąpią wypłata czyli wydanie za nie nastąpięone uważane i na dobro massy powtórnie ściągnięone będzie. Posiadacze zaś takich pieniędzy i efektów, którzyby takowe zataili lub zatrzymali pomimo tego oczekiwać mogą, iż prawa swe do nich miane zastawne lub inne utracą.

Poznań, dnia 14. Stycznia 1828.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

Na dziedzińcu tutejszym Sądu Ziemiańskiego sprzedawane będą za gotową zapłatę najwięcej dającemu na

dnia 4. Marca

o godzinie 10. zrana przed Referendaryuszem Sądu Ziemiańskiego de Randow następujące po zmarłym Rotmistrzu Grawert pozostałe przedmioty, iako to: półkryta na dwóch ryszach wisząca bryczka, dwa siwe konie do zaprzęgu, koń kasztanowaty wierzchowy i dwa zupełne rzędy na konie.

Ochotę kupna mających wzywamy.

Poznań, dnia 25. Lutego 1828.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Z strony podpisanego Król. Pruskiego Sądu Ziemiańskiego zapożywa się Jana Tyrakowskiego, który przed 36 laty z mieysca zamieszkania swego, to jest z miasta Kobylina się oddalił i od tego czasu o życiu i pobyciu swoim żadney nie dał wiadomości, tudzież sukcesorów i spadkobierców jego pozostać się mogących, aby się w terminie

dnia 12. Listopada 1828.

o godzinie 6tęj zrana przed deputowanym Ur. Porawskim Referendaryuszem w mieyscu po-

siedzenia Sądu naszego lub też przed terminem tymże osobiście lub na piśmie zgłosili i dalszego rozporządzenia oczekiwali; w przeciwnym razie Jan Tyrakowski za zmarłego uznany i majątek jego wylegitymować się mogącym sukcesorom tego wydanym zostanie.

Krotoszyn, dnia 29. Listopada 1827.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

DZIERZAWA DOBR.

Dobra szlacheckie Choyno, nowe i stare z przyległościami, położone w Powiecie Krobskim, a do pozostałości niegdys Anzelma Pomorskiego należące, w drodze egzekucyi w trzechletnią dzierzawę, to jest od S. Jana 1828. aż do tegoż czasu 1831 roku, najwięcej dającemu przez publiczną licytacją wypuszczone być mają.

Ochotę do podięcia dzierzawy mających zapożywamy na termin w tym celu na

dzień 10. Czerwca r. b.

zrana o godzinie 9. w naszey Izbie instrukcyney przed delegowanym W. Gregor, Sędzią Ziemiańskim naznaczony z nadmienieniem, iż warunki dzierzawy każdego czasu w Registraturze naszey przeyrzane być mogą.

Wschowa, dnia 24. Stycznia 1828.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

Chcąc przy terażniejszey wielkiej konkurencyi codo handlu winem uzyskać stosowny odbyt, któryby memu wielkiemu składowi odpowiadał, zniżyłem znacznie ceny moich win; z tego względu przedaę od dnia dzisiejszego nietylko hurtem, ankiez dobrego, słodkiego i wytrawnego węgierskiego wina, dotąd 20 Tal. płacony, po 16 $\frac{2}{3}$ Tal. (w ilościach więc butelkę po 10 gr. i w miarę okoliczności także wszelkie lepsze gatunki, tanięj) lecz rozprzestrzeniłem także stosunkowe zniżenie cen na mój handel cząstkowy.

Poznań, dnia 26. Lutego 1828.

Karól Scholtz,
wryнку Nr. 46.